

MVŠO

MORAVSKÁ VYSOKÁ ŠKOLA OLMOUC

Mikroekonomie

1. Úvod do studia ekonomické teorie

Omar Ameir

Cíle prezentace:

- **charakterizovat podstatu ekonomické teorie;**
- **popsat základní ekonomické kategorie;**
- **vymezit jednotlivé elementy trhu.**

Osnova prezentace

1. Charakteristika předmětu ekonomie
2. Základní ekonomické pojmosloví
3. Hranice produkčních možností

1. Charakteristika předmětu ekonomie

- **Podstata je v objasnění centrálního ekonomického problému:**
 - CEP: rozpor mezi neomezeností lidských potřeb a omezeností vzácných zdrojů;
- **O co především v naší výuce jde?**
 - vysvětlení základních tržních kategorií;
 - analýza chování jednotlivých tržních subjektů na dílčích trzích;
 - určení rovnováhy na trhu výrobků a služeb, na trhu výrobních faktorů, na trhu peněz;
 - nalezení optima pro racionální tržní chování jednotlivců, domácností a firem.
- **Kdo jsou základní tržní subjekty?**
 - spotřebitel;
 - výrobce.

1. Charakteristika předmětu ekonomie

- **Vraťme se k centrálnímu ekonomickému problému:**
 - Každý z nás (aniž bychom si to mnohdy uvědomovali) musí při uspokojování svých potřeb realizovat určitá ekonomická rozhodnutí.
 - To by nebyl problém, kdyby podstata ekonomických rozhodnutí nebyla v podobě neustálého výběru mezi různými alternativami, které není možno dosáhnout zároveň (nebo se dokonce vylučují).

Proč tomu tak je???

- Ekonomická rozhodování se odehrávají v podmínkách vzácnosti, ve světě omezených zdrojů a limitovaných kapacit.
- Když ještě vezmeme v potaz druhý element CEP, tedy neomezenost našich potřeb, tak je to pěkná šlamastika.

1. Charakteristika předmětu ekonomie

- **Vraťme se k centrálnímu ekonomickému problému:**
 - **Máme tedy k dispozici výrobní zdroje (omezené).**
 - **Přetváříme je na výrobky a služby (využíváme je ve výrobě).**
 - **Jelikož se výrobní zdroje vyskytují v omezené míře, tak vzniká:**
 - **nutnost efektivního nakládání s těmito zdroji;**
 - **potřeba ekonomického zkoumání tohoto základního ekonomického problému – vzácnosti omezených zdrojů.**

1. Charakteristika předmětu ekonomie

- Vraťme se k centrálnímu ekonomickému problému:
 - Je tedy možné stanovit, že předmět ekonomické vědy je:
 - řešení problému vzácnosti zdrojů a neomezenosti potřeb lidí.
- Předmět výzkumu ekonomie:
 - jak ekonomické subjekty nakládají se vzácnými zdroji, tzn. jak:
 - je používají při výrobě;
 - finální produkci dělí mezi současnou a budoucí spotřebu;
 - finální produkci dělí mezi jednotlivce či skupiny spotřebitelů.

Ekonomie je tedy věda o alokaci vzácných zdrojů (a efektivnosti jejich využití) - nalezení nejvýhodnějšího možného využití disponibilních zdrojů mezi různými alternativami.

1. Charakteristika předmětu ekonomie

- Možností využití disponibilních zdrojů je vždy více.
 - My ale chceme nalézt nejefektivnější (optimální) možnost využití vzácných zdrojů.
-
- Musíme hledat odpovědi na základní otázky ekonomie: „Co?“, „Jak?“ a „Pro koho?“ vyrábět.
 - Mechanismem, který na ně nalézá odpovědi, je v tržní ekonomice trh.
 - Trh:
 - prostor, kde se kupující a prodávající střetávají, aby určili cenu a množství zboží, jež se nakoupí a prodá.

2. Základní ekonomické pojmosloví

- **Výrobní faktory:**
 - zdroje, které vstupují do výroby a napomáhají vytváření finální ekonomické produkce;
 - zejména:
 - lidské;
 - přírodní (půda);
 - kapitál;
 - jak už víme, jsou vzácné!!!
 - někdy se hovoří i technologii (mix lidského a kapitálového faktoru – volba kombinace jednotlivých VR).

2. Základní ekonomické pojmosloví

- **Vzácnost:**
 - stav, že výrobní faktory jsou omezené (nedostatečné) ➔ množství vyrobených statků nestačí k uspokojení všech našich (lidských) potřeb.
- **Potřeba:**
 - velmi široký pojem;
 - v rámci našeho předmětu jsou relevantní potřeby ekonomické (uspokojujány spotřebováváním vyrobených statků a poskytovaných služeb).
- **Spotřeba (ekonomických statků):**
 - uspokojování lidských ekonomických potřeb (pomocí užitečných statků).
- **Užitečnost statku:**
 - potenciál (schopnost) statku uspokojit danou potřebu.

2. Základní ekonomické pojmosloví

- **Princip:**
 - uspokojování pocitu nedostatku něčeho žádoucího;
 - nikdy nedojde k celkovému uspokojení (uspokojením jedné potřeby vzniká potřeba další).

2. Základní ekonomické pojmosloví

- **Mikroekonomie:**
 - **Analýza chování jednotlivých prvků ekonomiky (jednotlivců, firem, domácností):**
 - tvorby ceny výrobku;
 - chování spotřebitelů;
 - chování firem.
 - **Odpovídá na otázku, jak a proč fungují trhy.**
 - **Tvoří základ pro studium makroekonomie.**

2. Základní ekonomické pojmosloví

- **Makroekonomie:**
 - zkoumá faktory, které determinují úroveň a vzájemné vztahy ve vývoji agregátních veličin:
 - HDP;
 - HNP;
 - nezaměstnanosti;
 - inflace.
 - Odpovídá na otázku, proč trhy nefungují uspokojivě.
 - Vytváří rámec fungování mikroekonomických jevů a procesů.

2. Základní ekonomické pojmosloví

- **Ekonomie:**
 - zkoumá ekonomické jevy:
- **Ekonomika:**
 - oblast ekonomické praxe neboli ekonomická realita;
 - mikroekonomická rovina = podniková ekonomika;
 - makroekonomická rovina = národní hospodářství.

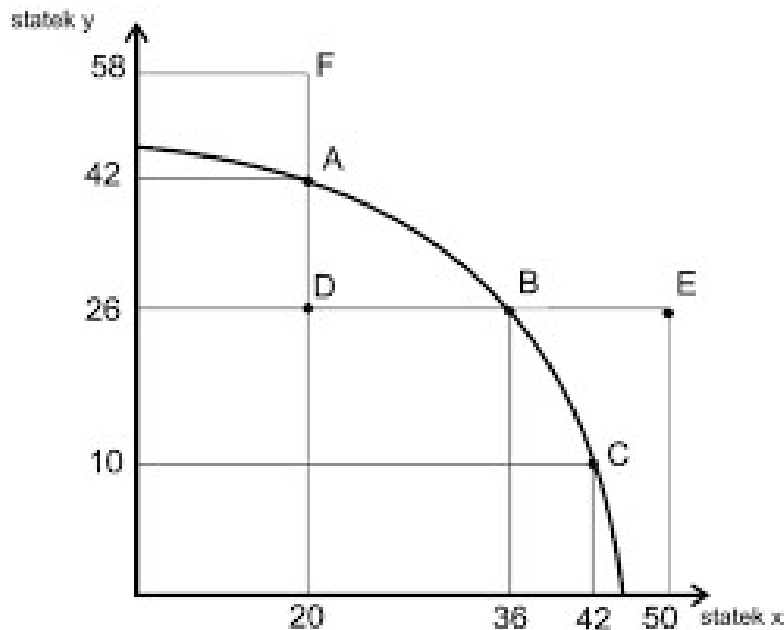
2. Základní ekonomické pojmosloví

- **Pozitivní ekonomický přístup:**
 - zkoumá realitu ekonomie v té podobě, v jaké se v daném hospodářství nalézají.
- **Normativní ekonomický přístup:**
 - zkoumá ekonomickou realitu v tom smyslu, že se ji snaží ovlivnit:
 - vynáší hodnotící soudy a návrhy, jaká by ekonomická realita měla být;
 - vytváří a realizuje opatření a normy;

3. Hranice produkčních možností

- Z výše uvedeného tedy víme, že máme základní ekonomický problém v podobě alokace vzácných zdrojů (VF) mezi různými možnostmi jejich využití – nalezení optimální varianty jejich využití. ➤ Volba:
 - jaké produkty budeme produkovat;
 - jaké množství jednotlivých produktů ve vztahu k ostatním produktům budeme produkovat (poměr produktů).
- Hranice produkčních možností
 - vyjadřuje základní ekonomickou souvislost užívání vzácných zdrojů (VF);
 - ukazuje rozdílné kombinace dvou různých produktů, které lze v dané ekonomice vyprodukovat při:
 - plném využití disponibilních zdrojů;
 - při dané úrovni technologie.

3. Hranice produkčních možností

- Efektivnost představuje křivka PPF (Production Possibility Frontier), tedy veškeré body na křivce PPF – v našem případě body A, B a C. Bod D pod křivkou PPF znamená nevyužití všech dostupných zdrojů a body E a F nacházející se nad úrovní PPF přesahují možnosti dané ekonomikou.
- Jestliže ekonomika operuje na hranici svých možností (na křivce PPF), plně využívá své disponibilní zdroje a vyrábí efektivně.

Děkuji za pozornost